

Penkeri metai Lenkijai

Laisviau kaip kitur satelituose, bet ir nauji varžymai

(Elta) Spalio mėn. penkeri metai nuo „lenkiškojo spalio“ dieny, kai Vl. Gomulka parėmė Lenkijoje valdžią ir kai baigėsi stalininis laikotarpis. Per šiuos metus lenkams teko gyventi sąlygose, kurios skirtingose kituose rytinio bloko satelituose kraštuose.

1956 metų rudenį Lenkijoje buvo ypatingas. Tuo metu lenkų valstiečiai būriais metė koichožius ir greitai laiku 85 % dirbamos žemės ploto pateko į privataus ūkininkavimo sistemą. Partijos (ir valdžios) galva Gomulka pastaruoju metu keliomis progomis valstiečius puolė dėl tariamai apleistu ūkininkavimo. Jiems prikišta, kad 20 % žemės neproduktingai ir nepakankamai naudojama tad valstybei atėjęs metas išsikšti.

Lenkija, šiaip ar taip, Maskvos komunistinis satelitas, tad nėra ir kalbos apie laisvą gyventojų judėjimą. Emigravimas iš Lenkijos svetur praktiškai nėra galimas ir jei lenkai panori išvykti atostogų į užsienį, jis susiduria su dideliais sunkumais. Pastaraisiais metais ypatingai pasunkėjo gauti leidimus bent laikinai išvykti į bet kurį vakarų kraštą. Lygiai varžomos kelionės net į „broliškuosius“ komunistinius kraštus.

Jei dabartinis Lenkijos gyventojas bus paklaustas apie šio meto gyvenimo sąlygas, tai jis dažniausiai atsakys pečius patraukdamas. Žinoma, nuo 1956 m. lenkų valdžia dėjo pastangas pakelti Lenkijos gyvenimo lygį, kas kai kuriose srityse tai dalinai yra pavykę. Tačiau, kad gyvenimo sąlygos yra sunkios, gali paliudyti kai kurie duomenys apie atlyginimus ir prekių kainas.

Jei paimiti vidutinį 1600 zlotų mėnesinį atlyginimą (pagal turistinį kursą tai sudaro apie 67 dolerius), tai štai kaip atrodo atlyginimų santykis su kainomis: mažas „Syrena“ automobilis kaštuoja 72.000 zlotų, didesnis „Warszawa“ automobilis — 120.000 zlotų, neaukštos kokybės televizijos aparatas — 9.000 zlotų, sardinijų alyvoje dėžutė — 20 zlotų, ketvirtis svaro kavos per 30 zlotų, vyriška eilutė — 2.000, 3.000 zlotų ir paprastų batų pora apie 600 zlotų.

Jei šias kainas palyginsime su gyventojų pajamomis, tai bus aišku, kad Lenkijos gyventojai dar negalėjo išitikinti socialistinės ūkinės sistemos pranašumu. Dar vienas šios sistemos bruožas — nepapratai išplėstas biurokratijos aparatas, varžys ir pasireiškiančią iniciatyvą. Jaunimo tarpe lenkiškasis režimas negali turėti simpatijų.

Užsienio politikos srityje Gomulkos Lenkija turi dvi pagrindines kryptis, tai Oderio-Neisės sienos su Vokietija pripažinimas ir taikos išlaikymas. Tačiau kiek lenkų politikai nesistengti pabrėžti taikos siekį ir kiek jie nesiekė sumazinti tarptautinę įtampą, galutinėje išvadoje Lenkija visvien priversta sekti rytų bloko pagrindinę politiką. Po rugpjūčio 13 d. įvykių Berlyne Varšuvos vyriausybė, nors pradžioje varžydamosi, pagaliau viešai teigiamai įvertino Ulbrichto režimo žygius ir terorą, o lenkų užsienio reikalų ministras Rapackis Jungt. Tautų posėdžiuose daugiau už kitus puolė Fed. Vokietija ir kėlė tariamai imperiaalistinius vokiečių tikslus.

Lenkijoje didesnė kaip kitur laisvė (jei ją galima iš viso laisvę vadinti) pasireiškia įvairiose srityse. Pvz. beveik be trukdymų Lenkijos gyventojai gali klausyti vakarų radijo stotelių sūnėjamų transliacijų. Bibliotekose ir kai kuriose Varšuvos kioskose galima įsigyti vakaruose leidžiamą spaudą. Restoranuose bevalgydami žmonės laisvai dalinasi politinio pobūdžio anekdotais, o teatruose, ypatingai vad. mažojoje scenoje statomi veikalai mažai bendro turį su komunistine linija. Visuomenės tarpe dažnai nugirsti lenkams įprastinį titulų naudojimą, naktiniuose baruose nuginai vakarų muziką. Katalikų Bažnyčia Lenkijoje vis dar turi nepapratai didelę įtaką ir šių dienų Lenkijos gatvėje būdin-

100 MILIJONŲ EUROPIEČIŲ REIKALAUJA APSISPRENDIMO TEISĖS

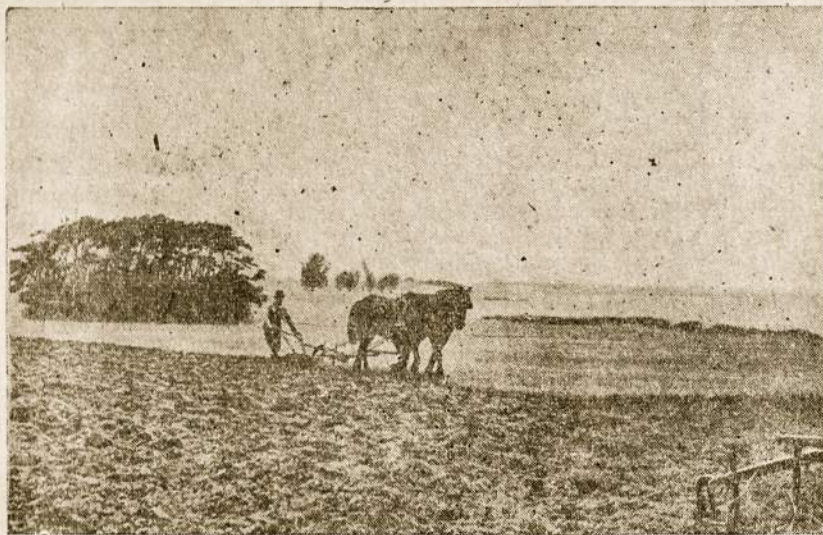
(E) Spalio mėn. 18-20 dienomis Paryžiuje į specialiąją sesiją buvo susirinkusi Pavergtųjų Europos Tautų organizacija. Tai penktoji Europoje sukviesta sesija (anksčiau jos vykdavo Strasburgo mieste) ir šiais metais ji vyko įtemptos tarptautinės padėties metu. Sesijoje dalyvavo ne tik devynių pavergtųjų kraštų delegatai (po 10 nuo kiekvienos tautybės), bet ir visa eilė garbės svečių ir stebėtojų. Delegatai su svečiais sudarė per 150 žmonių būrį. Per tris dienas vyko išsamių referatų skaitymas, plačios diskusijos, pagaliau buvo priimtos rezoliucijos.

Sesija laikoma labai pavykusia, pavergtieji atkreipė pasaulinės spaudos dėmesį į atžymėjo Paryžiaus spauda, kitų europinių kraštų dienraščiai, pamiršo ir JAV spauda). Pirmą kartą sesijoje su sveikinimo ir nuo širdaus paskatinimo žaibomis pasirodė tiek daug JAV, Prancūzijos ir Fed. Vokietijos poli-

tikų, diplomatų, parlamentarų, kariuomenės atstovų.

Sesiją atidarė neseniai išrinktas naujasis PET pirmininkas Ferenc Nagy. Sudarius prezidentūmą buvo išklaudyta eilės sveikinimų. PET sesijoje įžymūs svečiai kalbėjo ir kitomis dienomis jų ypač gausu buvo paskutinę sesijos dieną. Pagrindinė tema — „Pavergtos tautos ir Europos laisvė“ kalbėjo buvęs rumunų užs. reik. ministras Const. Visoi-anu. Kitus referatus — „Pavergtos tautos Europos vienybės procese“ ir „Padėtis pavergtuose kraštuose“ perskaitė Virgil Veniamin ir lietuvių delegacijos pirmininkas Vacl. Sidzikauskas. Po referatų sekė gyvos diskusijos. Paskutinę sesijos dieną buvo priimtos kelios rezoliucijos.

Lietuvių delegacijos pirm. V. Sidzikauskas prieš sesiją ir po jos lankosi įvairiuose Europos miestuose. Spalio mėn. pabaigoje jis turėjo eilę pasitarimų Bonnoje, PET (ACEN) Vokietijos būstinėje.

Rudno tėviškės laukuose

NEVIENODA REAKCIJA

Jungt. Amerikos Valstybių ambasadorius Limoje, James Loeb Jr., vietos intelektualų sluoksnių užklausė, kodėl buvo visų labai reaguota prieš nusikaltėlio Caryl Chessman nutėsimą mirčiai, kai niekas šiandien neprotestuoja prieš rusų atomnės bombos bandymus. „O jeigu JAV valstybės būtų priverstos daryti panašius bandymus, ar taip pat niekas neprotestuotų? Ar ši tyla nėra vienpusiška?“

gas vėizdas, tai vienuoliai ar dvasininkai.

Jei daug kas vakarų gyventojams Lenkijoje paviešėjus šiuos stebina (pvz. gyventojų palyginti didelė pasikalbėjimų laisvė, nesivaržymas kritikoje, gana daug vakarų gamybos filmų kino teatruose), tai iš kitos pusės tenka pripažinti, kad pastarajame pusmetyje varžytai, spaudžiam gyventojus, yra žymiai sustiprėję. Pirmoje eilėje valdžia griebėsi kovoti su religijos mokymu ne tik mokyklose, bet ir už jos ribų. Jau jaučiamas didesnis suvaržymas rašytojų ir dailininkų tarpe ir jiems sunku svajoti apie ligšiol buvusias „laisves“. Jan niakiasi debesys ir ties valstiečiais...

Naujas Jungtinių Tautų sekretorius

Lapkričio 3 d. buvo išrinktas naujas JT sekretorius. Jo vardas U. Thant, birmanas. Užims šias pareigas iki 1963 metų balandžio 10 d., atseit, iki to laiko, kada turėjo baigtis Dag Hammarskjöldo valdymo laikotarpis. Nežiūrint visų rusų pastangų laike paskutinių šešių savaičių iš anksto ką nors sužinoti apie Thant ateities planus, šis tik užėmęs savo pareigas pranešė savo projektus. Tarp s a v o patarėjų yra numatęs dr. Ralph J. Bunche ir Georgy Petrovich Arkadev.

PRISIEKĖ NAUJASIS KARAMANLIO KABINETAS

Pirmasis Graikijos ministras Konstantinas Karamanlis pareiškė, kad naujoji valdžia užtikrins taiką ir Graikijos pastovumą. Jis kartu pasiūlė taiką visiems politiniams jo partijos priešinams.

“ EL TIEMPO ”

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

Popiežiaus karūnacijos sukaktis

Popiežius Jonas XXIII, kalbėdamas specialioje audiencijoje, kur dalyvavo 68 užsienio misijų atstovai, įskaitant tris pirmuosius ministrus ir vieną kancelerį, dalyvavusius jo gimtadienio ir karūnacijos šventėje, prašė visų pastangų pasaulio taikos išlaikymui. Padėkojo už sveikinimus jo dvigubos šventės proga ir trumpai prisiminė nepužįstamus Katalikų Bažnyčios kankinius.

RUSIJA NUSILEISANTI

Lapkričio 3 d. N. Kruščevas pareiškė, kad Sov. Sąjunga yra nutarusi „daryti nuolaidų“ Berlyno reikalui. Jis pabrėžė, kad Rusija norinti tęsti pasitarimus. Tarptautinė padėtis esanti gana bloga ir nieko kito nelieta, kaip toliau eiti derybų keliu.

STIPRIAI SAUGOJAMAS

Viena (AICA). — Dieną ir naktį du dideli automobiliai stovi Szabadsag aikštėje priešais amerikiečių ambasados rūmus Budapeste. Automobilių viduje sėdi 6 vengrų slaptosios policijos agentai, laukdami areštuoti kard. Mindszenty, jei šis mėgintų išeiti iš ambasados.

Blogai pasitiko

Lapkričio 3 d. komunistų vadas P. Togliatti vos tik išbėgo iš supuvusių kiaušinių lietaus. Jį grįžtant iš Maskvos pasitiko italų jaunimas su „dovanomis“, pagrindinėje traukiniu stotyje Romoje. Šalia to vyko dar ir studentų manifestacijos prieš sovietų atominę bombų bandymus.

BUS FILMUOJAMA

Roma (AICA). — Šiuo metu daroma Propaganda Fide Kongregacijos dokumentų nuorašai mažomis filmomis. Šie dokumentai, kurių pradžia siekia 1622 metus, sudaro 328 tomus, skaitant vien Propaganda Fide dekretus. Viso tai sudaro virš trijų šimtmečių istoriją. Šio projekto finansavimui New Yorko arkiv. kard. Fr. Spelman paskyrė 50 tūkstančių dolerių.

“AUŠROS” 2-sis NUMERIS

Tai 1961 m. rugšėjo mėn. Lenkijoje gyvenančių lietuvių vienkartinis leidinys. Savo antrame numeryje pasisakė, kad jis norįs virsti visų Lenkijoje gyvenančių lietuvių tribūna, išreikšti jų pažiūras ir padėti jiems išspręsti ūkinius ir kitus klausimus. „Aušra“ redaguoja redakcinė kolegija: Mikolas Kmita, Algirdas Skripka, Elena Norvydaitė, Zigmas Stoberskis (adres. redaktorius). Redakcijos adresas: Warszawa, ul. Lowicka 7/15.

ANTI-RAKETA

AP agencijos pranešimu buvo išmėginta virš Atlanto vandennyno nauja radaro sistema, kuri suranda ir seka prieš raketą, paleidama į ją Nike-Zeus anti-raketą. Ascension saloje milžiniškas radaro ekranas surado ir sekė vieną Atlas raketą, paleista iš Cabo Cañaveral. Kariuo-

menės pareiškimu, šis pasisekimas parodo Nike-Zeus mėginimų patobulėjimą.

SOVIETINIŲ NUSIKALTIMŲ PARODA

Spalio 30 d. Montevideo mieste buvo iškilmingu aktu uždaryta dvi savaites trukusi Sovietinių Nusikaltimų Paroda, įvairiais dokumentais, statistikomis, nuotraukomis ir spaudos iškarpomis plačiai pavaizdavusi sovietinio režimo baisumus Rusijoje ir jos pavergtuose šalyse: Lietuvoje, Vengrijoje, Ryt. Vokietijoje. Parodą organizavo Argentinos Antikomunistinių Rusų Sąjunga, kaip kurioms urugvajiečių organizacijoms padedant. Prieš tai ji buvo jau Tacuarembos ir Riveroje, kuri ribojasi su Brazilijos miestu Santa Ana, tad buvo lankoma ir braziliečių.

Parodos proga minėtuose miestuose buvo specialios pamaldos už pavergtas tautas meldžiant joms laisvės. Vyskupas dr. Carlos Parteli pasakė jautrius pamokslus apie katalikybės persekiojimus už geležinės uždangos, prisiminėdamas ir Lietuvą. Per pamaldas ten buvo dalinami lapeliai su Aušros Vartų ir Sv. Kazimiero paveikslais, prie kurių yra trumpas tekstas apie Lietuvą. Radijo programose buvo paskaitos apie mūsų šalies istoriją ir tragediją svetimųjų okupacijose.

Montevideo mieste parodą atidarant lietuvių vardu kalbėjo Pasiuntinybės spaudos attache K. Čibiras, apibūdindamas sovietinį genocidą Lietuvoje ir ištremtųjų lietuvių likimą. Atidarymo ir uždarymo aktai rado nemažą atgarsį spaudoje, televizijoje ir per radiją. Valdžiai artimas dienraštis EL PAIS, kurio literatūros ir meno salėse paroda vyko, ypatingai daug vietos skyrė pranešimams ir kalbėtojams. Parodą matė, kaip apytikriai skaičiuojama, tarp 15 ir 20 tūkstančių lankytojų. Vėliau ji gal bus dar rodoma ir kituose Urugvajaus miestuose.

DOS TELEGRAMAS

31 de octubre de 1961
Sr Ministro de Relaciones Exteriores y Culto, DR. M. A. CARCANO
En nombre de la colectividad lituana del país, representada por el Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina, nos dirigimos por su intermedio al Superior Gobierno de la Nación, pidiendo la condena en los más altos tribunales internacionales, de los criminales experiencias atómicas del comunismo ruso, que culminaron en el estallido de la bomba de 50 megatones, vulnerando principios del orden jurídico internacional y en contravención con la recomendación de la ONU y poniendo en gravísimo peligro la existencia de toda la Humanidad.

Ceferino Iujnevich, presidente
Señor Presidente de la Asamblea de la ORGANIZACION DE LAS NACIONES UNIDAS.

En nombre de la colectividad lituana de la República Argentina, representada por el Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina, nos dirigimos por su intermedio al plenario de la Asamblea General, pidiendo la más severa condena de las autoridades de la Unión Soviética, responsables de las criminales experiencias de los ensayos nucleares, que culminaron con el estallido de la bomba de 50 megatones, vulnerando principios de orden jurídico internacional, contraviniendo el llamado de la ONU y poniendo en gravísimo peligro la existencia humana que puede derivar en genocidio mundial.

Ceferino Iujnevich, presidente

Šiuo metu LIETUVOJE

TEVISKĖS ĮVAIRENYBĖS

„Sovietskaja Litva“ savo rugsėjo 9 d. numerį rašo apie I. Bernotą. Jis nunėšė batus į „Bato“ fabriko taisymo dirbtuvę Liudo Giros gatvėj. Pažadėję su-taisyti po savaitės, nors to tai-symo tebuvo vos kelioms minu-tėms. Atėjus po savaitės, liepė rytoj ateiti. Jis prašęs skundų knygos, bet jam nedavė. Po ilgų vargų jis gavęs batus, bet jie bu- vė ne jo ...

Tas pats laikraštis rugsėjo 5 rašo, kad prieš 6 metus jame bu-vo paskelbta apie Vilniaus sta-tybos tresto elektrotechniko Balkindo iškėlimą iš buto dėl re-mento ir apgyvendinimą bend-rabuty. Balkindas per tą laiką visur kreipėsi, bet pagalbos nie- kur negavo. Redakcija taip pat negaunanti atsakymo į jos lai-škus, kada tas reikalas bus su-tvarkytas. Jei Balkindo šeima galėjo 6 metus bendrame bute su kitais gyventi, tai galės dar 6 metus pagyventi. Juk partija paskelbė, kad jau įžengiama į komunistinį gyvenimą.

Nevien batai ir butai turi sa-vo problemas: pasirodo, kad ir su vadovėliais nekaip geriau ei-nasi. Utenos vidurinės mokyk-los direktorius I. Kalinin „Sov. Litvoje“ rugsėjo 9 d. rašo, kad nors jau prasidėjo mokslo me-tai, dar nėra nė vieno vadovėlio pirmajai klasei, daug trūksta ir kitoms klasėms. Nekartą buvė

rašyta Švietimo ministerijai ir knygu prekybos valdybai, bet jo- kio atsakymo. Gal komunistinės tvarkoj galima ir be vadovėlių mokytis?

Kad „sugedusioj“ kapitalisti- nėj sistemoj valdininkai vagia, tai jau lyg ir esame apsipratę, bet tai girdėti „idealistų“ tarpe pasirodo irgi kasdieninis reiškis- nys. Ne kas kitas, bet Kėdainių rajono partijos sekretorius V. Skobas Tiesos Nr. 203 pripažįsta, kad ir kolchozų pirmininkai — komunistai „užsiima nešvario miš kombinacijomis“. Kad ir „Tarybinio krašto“ buvęs kol-chozų pirmininkas (komunistas) J. Matulevičius pardavė galvijus, sėklą ir viską išsidalino su dar- bininkais. Jis „neaiškiu“ būdu pasistatęs net ir namuką Alytu- je. Kitas komunistas L. Statule- vičius per 10 metų Tarybų Lie- tuvos kolchozui vadovavo Ka- lvarijos rajone. Bet galę, vietoj medalių ... jam keliamą byla prokuratūroje. Dabar, pasirodo, jau kaltinamas netiek Stalulevi- čius, kiek visas Kalvarijos raji- no LKP štabas su visais vado- vais. Pasirodo, kad Kalvarijos rajone visa eilė kolchozų pirmi- ninkų prisirašinėjo nepagamintą pieną, supirkinėjo iš kolcho- zininkų, ar iš kitų rajonų gyvu- lius ir pardavinėjo valstybei, kaip tariamai išaugintus sava- me ūkyje. Tik viename „Stali-

no keliu“ kolchoze buvo prira- šyta 175 tonos pieno! Tikrovėje pasirodo, kad keliuose kolcho- zuose per dieną iš karvės būda do primėžiama vos trys ar trys su puse litrai pieno. Prileiski- me, kad tai tik kolchozininkų nusikaltimai, bet pasirodo, kad štai „Tiesa“ iškelia faktus, kad partinio rajono komiteto vado- vai visomis priemonėmis nuslėp- davo visus tų „machinacijų“ reikalus. To neužtenka, komite- to nariai priimdavo kyšius iš kolchozų pirmininkų, norėjusių gauti statybinių medžiagų pa- skyras, o pats LKP rajono sek- retorius V. Pantalijevas (ru- sas) dar ir mašinomis speku- liavo ...

O tų rusų pasirodo dabartinėje Lietuvoje visur apščiai esant. Štai Rokišky net mokytojauja Sergej Grigorijevič Stiažkin. Jis į savo butą priėmė gyventi savo tautietį Malkovą, milicijos pa- reigūną. Priėmė laikinai, bet tas gyvena jau nuo pernai metų ir nemano išsikelti. Stiažkin kreip- si į miesto valdybą, į miliciją, bet nieko negelbėjo. Milicijos viršininkas, taip pat rusas A. Treščenkis net pareiškė, kad Stiažkin esą pats kaltas, kam išleido Malkovą. Dabar šį rei- kalą jau išgersino „Sovietskaja Litva“, taip kad reikia manyti, kad susipėšę „vyresnieji broliai“ bus kaip nors išskirti.

Leonas Muškėtas pjanistams pade- da įsigyti naujus pianus ir taiso sen- nus. Lietuviams nuolaida. Kreiptis šiuo adresu: Pasaje Mónaco 4429, T. E. 50-5948.

LIETUVOS KULTŪROS GYVENIME

(E) — Maskvoje leidžiamas žurnalas „Tarybinė literatūra“. Jis išėina anglų, vokiečių, pran- cūzų, ispanų kalbomis. Pasku- tiniame žurnalo numeryje pasiū- lyta susipažinti su lietuvių „li- teratūros meistru“ kūrinius ir jie turėtų atspindėti lietuviško- sios liaudies gyvenimą. Kiek aiš- kėja iš autorių pavardžių ir kai kurių straipsnių šioji medžiaga daugiau agitatinė. Štai J. Palec- kis savo straipsniu pasakoja apie pakeitimus Lietuvoje, toliau se- ka J. Baltušio apybraiža „Kas dainon nesudėta“, idėti prozos gabalai šių autorių: P. Cvirkos, A. Vienuolio, J. Šimkaus, M. Sluckio; J. Avyčiaus. Lyriką at- stovauja S. Neris, A. Venclovo. E. Miežėaitis, J. Marcinkevičius. jaunas poetas Vl. Šimkus. Idėti apžvalginiai straipsniai K. Kor- sako, D. Judelevičiaus (apie lietuvių poeziją), M. Sluckio, J. Lankučio, J. Kubiliaus, A. Ga- linio. Atspausdintas pasikalbė- jimas su E. Miežėlaičiu ir A. Gu- daičiu Guzevičium. Janina Mar- kulian supažindino su Kauno dra- ma, A. Gastevas su lietuvių gra- fika, S. Sergejevas su kino me- nu ir St. Budrys su lietuvių dai- le. Idėtos ir lietuvių dailininkų reprodukcijos. Žurnalas esą siun- čiamas į 70 kraštų.

— Vilniaus televizijos studi- ja spalio mėn. pastatė Puccini operą „Skraistė“. Muzikinę dalį paruošė A. Arminas, režisavo pradedanti režisierė V. Mikštai- tė. Pastatymas buvęs su trūku- mais, nes solistai (Z. Tervydis,

T. Slankauskaitė, V. Usinas ir kt.) tik pirmą kartą vaidino te- levizijoje.

— Sniečkus Vilniaus suvažia- vime nusiskundė, kad Lietuvos kolchozai su sovchozais per ma- žai siunčia savų darbuotojų mo- kytis aukštesiose ir specialiose vidurinėse mokyklose. Pvz. šiais metais į aukštąsias mokyklas te- buvo priimta tik 308 jaunuoliai ir merginos su įmonių ir kolcho- zų stipendijomis. Į žemės ūkio ir veterinarijos akademijas kol-chozai ir sovchozai atsiuntė tik 81 savo narį.

VĖL 8 DARBO VALANDOS

(E) — Darbo laikas Sovietų S-je vietoje pastaruoju metu bu- vusių 6 darbo valandų vėl prail- gintas iki 8 val. Ryšium su tuo Tarpt. Laisvųjų Profesinių S-gų organizacija primena, kad Chruščiovas 6 darbo val. dieną buvo pažadėjęs ligi 1960 me- tų pabaigos, o šių metų pradžio- je buvo planuojama įvesti net 5 darbo valandų dieną.

LIETUVIŠKOS SILKĖS Į SATELITINIUS KRAŠTUS

„Tiesa“ praneša, kad dideli lietuviškų „riebių“ silkų kiekiai siunčiami į sovietų satelitinius kraštus. Klaipėdoje lankėsi Ry- tų Vokietijos, Rostoko žuvies kombinato atstovai, susipažino su konservų fabriku, jo produk- cija.

Pas mus, Argentinoje

NAMŲ STATYBOS KOOPERATYVAS

Avellaneda (AICA). — Vietos vyskupas mons. Emilio Di Pas- quo tarėsi su apylinkės žmonė- mis butų statybos reikalu. Ei- nant mons. E. Di Pasquo planu numatyta steigti kooperatyvas, kuris bus pavadintas „Coopera- tiva Integral Cruz del Sur Li- mitada“. Jo organizavimui jau išrinkta komisija ir greitai laiku bus parduodamos akcijos. Pirmoje vietoje yra numatyta sta- tyti 9000 butų ir jau užmegsti santykiai pirmajai paramai gau- ti iš Catholic Relief Services iš JAValstybių.

GRĮŽTA „APMOKYTAS“

Buenos Aires (AICA) — Tei- sėjo dr. J. A. Aguirre parėdymu pareikalauta komunistui Pauli- no Gonzales Alberdi atiduoti pa- są „no argentino“. Šis įsakymas liečia Argentinos konsulą Pra- goje, nurodant taip pat, kad mi- nėtam komunistui būtų leista grįžti į Argentina. Taip grįžta į Argentina su Maskvos komu- nistų komandos nurodymais draugas Paulino Gonzalez Al- berdi, Kom. Centro Partijos na-

rys. Ispanų kilmės, jis nuo 1959 metų gegužės mėn. buvo „La Ho- ra“ laikraščio pasiūstas į komu- nistų kraštus, kur dalyvavo dau- gumoje kongresų ir Kom. Partijos suvažiavimų. O dabar, jo partijos judinamų siūlų dėka, gavo tai, ko daugelis iš čia išvy- kusių apgaulingos propagandos dėka į Rusiją, negalėjo padary- ti: sugrįžti atgal į Argentiną. Nuvykusiems, vos tik koją įkė- lus, buvo atimti Argentinos pa- sai, nežiūrint nors tai būtų tikri argentiniečiai.

VARPŲ REIKALU

Buenos Aires (AICA) — Kar- dinolo Ant. Caggiano dekretu einant, buvo uždrausta skam- binti katalikų bažnyčių ir ora- torijų varpais nuo 21 val. iki 7 val. ryto. Kitu laiku varpais bus skambinama „su atitinkamu nuosaikumu ir protingumu“.

EVANGELIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio 5 d. Krikščioniškų Evangelistų Bažnyčių suvažia- vimas užbaigė savo kongresą Buenos Aires mieste. Paskuti- niame akte, kur dalyvavo apie 12.000 asmenų, buvo specialiai

prisiminta jaunimas ir jo šių die- nų problemos. Antroje meno da- lyje pasirodė choro giesmės, so- lo vargonai ir smuikas.

MONS. FULTON SHEEN VIZITAS

Svečias amerikietis lapkričio mėn. 3 d. lankėsi pas vietos pre- zidentą. Pasikalbėjimas su dr. A. Frondizi truko apie pusvalandį laiko, dalyvaujant švietimo ir teisingumo ministrui dr. Luis R. Mac Kay. Po vizito mons. Ful- ton Sheen spaudos atstovams pareiškė, kad atėjęs pasveikinti prez. Frondizi amerikiečių katalikų ir savo vardu. Vėliau Teatro Municipal San Martin patalpose skaitė paskaitą apie katalikų akcijos apaštališką vei- kimą.

APDOVANOTI DU MINISTRAI Buenos Aires (AICA) — Gau- tomis žiniomis iš Vatikano pranešama, kad paskutinėje „Acta Apostolicae Sedis“ laidoje buvo suteikta Didysis Sv. Grigaliaus Ordino Kryžius Vidaus Reikalų min. dr. Alfr. Vitolo ir Švietimo ir Teisingumo ministrui dr. L. R. Mac Kay.

SENYBŲ ATRADIMAS

Buenos Aires (AICA) — Kun. J. S. Croatto Galilėjos istorinėse vietose darydamas įvairius ka- sinėjimus atrado vieną indą, ku- rio ašoje yra Joakino karaliaus antspaudas. Tas karalius valdė 606-599 metais prieš Kristų. Šis atradimas padės nustatyti Ra- mat Ra h e l miestelio, esančio tarp Jeruzalės ir Betliejaus, kro- nologiją. Apie šią iškasena pa- minėjo žydų radio ir spauda.

Dr. Miguel Teodoro Feniak CIRUJANO DENTISTA

CONSULTAS

Lunes, Miércoles y Viernes: de 16.30 a 21 hs.
24 de Noviembre 438, Cap., 97-8784

Martes, Jueves y Sábados: de 11 a 13 y de 14 a 20 hs.
Magdalena 1161 (Alt. Agüero 5000) V. Dominic, 207-6150

Atsakymai iš praėito numerio

- 1) Lar.gas. 2) Jaučio odos ba- tai. 3) Slenkstis. 4) Lietus, žemė ir žolė. 5) Smuikas. 6) Vyė- nia.

M Į S L E S

- 1) Raudonas gaidys po baltas tvoras šokinėja.
- 2) Du ežerėliai tvokso, tarp jų kalnas riogso.
- 3) Dvi motinos, dvi dukters, tačiau tik 3 moterys.
- 4) Vienas triūbočius dviem triūbom triūbija.
- 5) Yra paukštis — be akių, be piunksnų, skrenda snapu, ne sparnais.

ISIŘES PRIEZODIS

Petrukas nešė stiklo lentelę su įrašu, bet pasklydo ir sudau- žė lentelę. Kas jam padės sudėti šį priezodį?

lapės — kad — kiškis — turė- tų — Ir — nagus — vilko — ne bijotų.

Atsakymai sekanciam nū- meryje.

TADUKO BĖDOS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Eugenia Teresa Aidukaitė

Obstétrica

Mitre 4492 Villa Dominic
T. E. 207-9245

LIETUVIAI PASAULYJE

LENKIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ VEIKLA

Pavykusi liaudies meno paroda Varšuvoje

(E) — Lenkijos lietuvių vienkartinis leidinys "Aušra" savo 2 n-ryje paskelbė informaciją pluoštą apie Lenkijoje gyvenančių lietuvių kultūros ir kt. reikalus. Čia patiekiami keletą duomenų iš kultūrinės veiklos.

Lietuviškos mokyklos Lenkijoje. Šiaurinėje Seinų apskrityje dalyje gyvena didžiausias lietuvių skaičius. Dabar Seinų apskrities valdinėse mokyklose mokiniai apie 800 lietuvių tautybės vaikų, o lietuvių kalbos mokosi 700 (120 mokinių daugiau kaip praėjusiais mokslo metais). Jaučiama, kad tėvai labiau ima vertinti ir suprasti gimtosios kalbos reikšmę.

Punsko mieste veikia lietuvių vid. mokykla ir šiais metais ji išleidžia trečiąją abiturientų laidą. Lietuvių kalba įvesta ir Seinų vid. mokyklos aukštesnėse klasėse. Liet. gimnazija Punske su liet. dėstomąja kalba buvo įsteigta 1956 m. Neseniai pastatytas naujas patalpas, moksliečiai turi galimybes pasiekti geresnių mokslo rezultatų. Baigę Punsko gimnaziją abiturientai studijuoja aukštuosius mokslus.

kai kurie jų įstojo tiesiog į Varšuvos politechniką, aviacijos fakultetą. Pačių mokinių teigimu, esanti netiesia, kad lietuvių kalba uždaranti absolventams duris į aukštąsias mokyklas. Šiuo metu šioje gimnazijoje (vad. licejuje) skaudžiai jaučiamas priešmokyklinio bendrabučio trūkumas. Moksleiviai turi suorganizavę ir skautų draugovę ir sėkmingai rungtiasi su lenkų skautais.

Jaučiamas vadovėlių trūkumas. Šiais mokslo metais lietuvių kalbą numatoma įvesti dar keliose mokyklose. Lenkų Darbo Partija su vyriausybe įvairioms tautinėms mažumoms, taigi ir lietuviams, yra parengusi vadovėlius, pavz., Lenkijoje buvo išleistas lietuviškas elementorius I klasei ir skaitiniai II, III ir IV klasėms. Pradedant V klase ir baigiant XI-ąją vadovėliai gaunami iš Lietuvos. Vis dėlto nusiskundžiama lietuviškų vadovėlių trūkumu ir tai sudaro sunkumą, nes medžiagą pamokoms tenka versti iš lenkų kalbos. Trūksta ir grožinės literatūros knygų, ypač žemesniųjų klasių mokiniams. Trūksta knygų ir kaimo mokyklose, ypač

tosc, kur lietuvių kalba yra dėstoma dalyku. Nusiskundžiama ir mokytojų trūkumu ir patys moksleiviai skatinami, baigę mokyklą ir išėję aukštuosius mokslus grįžti atgal ir dirbti tautiečių tarpe. Abiturientų dalis jau panašiai yra pasielgusi. Pastaruoju metu dar buvo nusiskundžiama per mažą mokinių skaižiumi VIII IX klasėse.

Lietuviai Varšuvoje. Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos Varšuvos skyrius savo aktyvia veikla sugebėjo suburti į vieną organizaciją Varšuvos mieste ir apylinkėse gyvenančius lietuvius bei jiems prijauniančius asmenis. Draugijos patalpose rengiami susirinkimai, iškilmingi minėjimai. Pradėta veikla meninės saviveiklos srityje, surengti bendri ukrainiečių, baltarusių ir lietuvių koncertai. Lietuvaitės tautiniais rūbais pasipuosiusios pasirodo su deklamacijomis (Maironis...), šokiais. Suorganizuotas ir choras su liaudies dainų repertuaru, vedami ir piešimo kursai. Šiais metais kovo mėn. Varšuvos lietuvių suorganizavo ir lietuvių tautinių audinių parodą.

Kokia gabi mūsų liaudis... —

LVKD jos pastangomis Varšuvoje surengta paroda buvo įvykis Lenkijos lietuvių gyvenime. Parodoje buvo eksponuotos knygos išverstos iš lietuvių į lenkų k., lietuvių liaudies menas — audiniai. Parodoje pasirodė dailininkai St. Gaida ir Kazys Švainovskis. Šis pastarasis parodė akvarelinę tapybą ir grafiką, o Gaida peizažus aliejinė tapyba. Liaudies meno eksponatai parodoje buvo paimti iš gyventojų, Suvalkijos lietuvių. Audinių spalvų deriniai pasižymėjo subtilumu, raštas — įvairumu ir kruopščiu išpildymu. Trečiame parodos skyriuje parodyti grožinės literatūros vertimai į lenkų kalbą — P. Cvirkos, J. Baltušio, V. Mykoliaičio — Putino, J. Biliūno ir kt. knygos.

Vėliau paroda iš Varšuvos buvo perkelta į Seinus ir ją galėjo aplankyti ne tik Seinų ir Suvalkų sričių gyventojai, bet ir žmonės iš įvairių Lenkijos vietovių. Parodoje lankytojų skaičius kasdien siekė net ligi šimto ir visi išeidavo patenkinti, susižavėję lietuvių dzūkų darbais. Paroda buvo proga ir toliau gyvenantiems pažinti lietuvių liaudies talentą ir kūrybinės dvasios tobulėjimo raidą. Parodai pasibaigus buvo paskirtos premijos eksponatų savininkams, pirmoji premija paskirta Antanui Macekoniui iš Seinų ir Kaz. Švainovskiui iš Varšuvos. Lenkijos lietuvių deda pastangų surengti ir daugiau panašių parodų.

Kultūros namai Punske. Lietuvių centras — Punkskas. Čia ilgesnį laiką buvo LVKD-jos būstinė, o dabar nuo 1956 m. veikia Lietuvių Kultūros Namai. Nuo tada įsikūrė meno mylėtojų rateliai, prasidėjo gyvenis kultūros - švietimo darbas. Įvairių vietovių rateliai pastatė vaidinimus, pvz., vieni labiausiai pavykusių buvo: Kreivėnų ratelio A. Vieniūlio "Prieblandoje", Valinčių ratelio "Gaila ūsų". Vaidinimus rengiant be jokio atlyginimo talkininkavo lietuviai mokytojai. 1960 m. Kultūros Namai Punske suorganizavo teatro ansamblių, į kurį įsijungė geriausi vaidintojai iš aplinkinių kaimų ratelių. Pirmasis pastatytas veikalas — J. Grušio "Herkus Mantas" turėjo didelį pasisekimą. Liaudies šokių grupės susiorganizavo Kreivėnuose, Vidugiriuose, Navininkuose ir pačiame Punske. Su liaudies šokiais buvo ir gastrolės į tolimias lietuvių ir lenkų apgyventas vietas. Šiais metais Kultūros Namuose dar susiorganizavo ir moterų choras ir trio. Per trumpą laiką choras sudarė per 20 dainų repertuarą trims ir keturiems balsams ir pasirodė žymesnėmis progomis. L. Kultūros Namai Punske virto pačiu svarbiausiu lietuvių kultūrinio židiniu ir jo veikla spinduliuoja ir į platesnes Punsko apylinkes.

LINKSMIAU

Realistas

NEMIGA

— Daktare, ką reikia daryti, kad jau kelinta naktis kaip negaliu akių sudėti.

— Tam turiu gerą receptą. Kas pusę valandos išmaišyk vandenį su šaukštėli bikarbonato ir pagargaliuok.

— Bet ar nuo tų vaistų galesiu miegoti?

— To tai nežinau, bet jeigu jau nemiegi, tai bent nenuobodžiausi.

Durinke, jei ateis vienas ponas ir paklaus, ar aš namie, pasakyk, kad išėjau.

— Labai gerai, pone. Bet sakykite, jeigu neateis, ką aš jam sakysiu.

Kalėjimo viršininkas policininkui: — Bet kaip galėjo būti, kad tas nusikaltėlis išbėgo. Aš tamstai buvau saugos saugoti visas duris!

— Taip, pone viršininke, bet man atrodo, kad nusikaltėlis bus pro langą išbėgęs.

— Mama, mama, ar tu žinai, ką aš sužinojau iš tos knygos.

— Ką, vaikel.

— Žinai, mama, kad kupranugaris dirba aštuonias dienas, nieko negerdamas!

— Tai visai atvirksčiai būna su tavo tėvu: jis jau aštunta diena, kai geria ir nieko nedirba...

Casa MUSKETAS

Parduoda

- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKŠTELES, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS

ISNUOMUOJAMA PIJANINUS

Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

V. SIRIJOS GIRA

VORATINKLIAI DRAIKĖS BE VĖJO

— Ištrauka —

Kitą dieną Barvainiui pakilo temperatūra. Kartais jis jausdavo, kad kliedi, kartais ji taip imdavo skaudėti galvą, kad nesusilaikydavo nedejavęs. Protarpiais vėl skausmai atlyždavo, ir tada Barvainiui rodydavos, kad jis plūduriuoja šiltame vandenyje; būdavo gera, ramu, apimdavo snaudylus.

Lilė iš pat ryto išėjo į darbą. Naktį ji prasnaudė ant sofos, apsisupusi šilta antklode užsimetusi dar apsiaustą. Barvainis pro miegus dejavo, ji dažnai keldavo ir eidavo prie jo. Rytą paruošė jam pusryčius ir išbėgo, susidurdama prieangyje su Sabaliene.

Po to atėjo jo skyriaus seselė.

— Kaip jūs čia atsiradot? — nustebo Barvainis.

— Jūs gi kvietėt.

Sesuo nusimetė palta; nuo chalo skrido ligoninės kvapas.

Barvainis norėjo pasakyti: "Aš juk nekviečiau", — bet suprato, kad tai Lilės darbas. "Gera mergaitė, toji Lilė", — tarė jis sau.

— Bute neįmanomai šalta. Ne tiek šalta, kiek drėgna.

— Aš atnešiu malkų, Lile.

— Tu išprotėjai! Kur malkinė?

Barvainis jai parodė.

Dabar krosnyje linksmai traškėjo malkos. Barvainis žiūrėjo į ugnį ir kažkodėl prisiminė vakaryktę dieną, naktį, Kostą, ligoninę... "Kaip iš blogo bulvarinio romano. Velniai žino kas". Bet labiausiai ėmė jį graužti Kosto žodžiai apie Lilę. Nejaugi jinai būtų galėjusi rimtai su juo draugauti? Ne dabar, žinoma, seniau, bet vis dėlto... "Gerai, bet ji juk nežinojo, kad tu Barvainis, gyvenai pasauly. O dabar ji tave myli? Irgi klausimas. Greičiausiai tavęs tik gailsi".

— Tau juk Kostas sakė, kad aš buvau jo mergina?

Barvainis paniuro.

— Nereikia to kartoti, Lile.

— Aš pirmą kartą tai sakau. Kaip manai, ar Kostas melavo?

— Aš nenoriu to žinoti.

— Man rodos, reikia, kad tu žinotum.

Barvainis pasikėlė nuo lovos:

— Lile, aš tavęs labai prašau, supranti, labai prašau, nepasakok man šito. Aš nie-

ko nenoriu žinoti. Ir galvoti apie tai nenoriu.

— Tu visada apie tai galvosi, kol aš būsiu su tavim, — liūdnai pasakė Lilė. — Vyrai tokių dalykų niekad neatleidžia. Kodėl tu negyveni su savo žmona? Nes jai neatleidi.

— Tai ji nenorė grįžti pas mane.

— Nes tu jai neatleidi. Jos savigarba neleidžia. Jei ji būtų tikra, kad tu jai atleidi ir niekad šito jai nepriminsi, tuč tuojau grįžtu pas tave. Dieve, kaip tu nepažįsti moterų. Iš viso juo, vyrui, nepažįstad mūsų.

— O jūs save pažįstat?

— Mes? — Lilė susimąstė. — Sunkią man mįslę uždavė. Oi, reikia sumažinti liepsną, o tai bulijonas išbėgs! — Ir ji nubėgo į virtuvę.

O popiet, beveik jau pavakarę atėjo Nijolė.

— Dukryte! — sušuko Barvainis. Jis nepaprastai apsidžiaugė ir dar daugiau sumišo.

Lilė šyptelėjo, užsimetė apsiaustą ir išėjo iš namų.

— Aš tuojau grįšiu. Reikia juk ko nors vakarienei. Dieną visko nespėjau.

— Nijolė paklausė:

— Tėtuk, čia tavo nauja šeimininkė?

Barvainis sumišo:

— Supranti, Nijolyt...

— Aš taip tik tyčia, tėtuk. — Ji prisiglaudė prie tėvo ir apkabino jį abiem rankom. — Aš žinau — tai naujoji mūsų mama. Bet mes nenorime naujos.

— Iš kur tu tai ištraukei, Nijole?

— Žinau. Man mokyklų pasakė Vida, ji dailaus čiuožimo ratelių lanko. "O tavo tėtė turi naują mamą!" ir girdėjau, kaip teta Domicelė su mama kalbėjo.

— Ir ką sakė teta Domicelė? Kas ji tokia?

— Toji, iš kurios mus atsiėmė, kai mama buvo Klaipėdoj. Ji sako mamai, kad reikia jums susitaikyti.

— Kam susitaikyti?

— Tau ir mūsų mamai.

— O mama nori?

— Ne. — Nijolė įrėmė smakrą į tėvo krūtinę ir ėmė kūkčioti. — Ji sake, kad per vėlu, tėtuk?

Dabar ji verkė taip gaudžiai, kad Barvainis negalėjo rasti sau vietos. "Dieve mano, kol nemačiau vaikų, atrodė, kad viskas iėjo į naujas vėžes. O užteko tik šių

ašarų, ir vėl viskas ištirpo kaip snieko pilis".

— Kaipgi tu čia atsiradai, dukryte? Ar mama žino, kad tu čia atėjai?

— Taip. Atvažiavau autobusu. Mama sužinojo ligoninėje, kad tu susižeidei.

— Ir ji leido tau ateit pas mane?

— Taip. Ji pasakė: "Tavo tėvelis sužeistas, Nijole. Ar nenorėtum jo aplankyti? Jis juk tavo tėvelis".

— O Gedukas kaip laikosi?

— Gedukas? Gedukas serga. Tai tu nieko ir nežinai? Jis serga tymais. Iš pradžių aš persirgau, labai sunkiai, o dabar jis.

Barvainis net išpylė šaltas prakaitas.

— Aš gi nieko nežinojau, — tarė jis, teisingdamasis lyg prieš save, lyg prieš Nijolę. — Sunkiai sirgai, vargše! O Gedukas kaip?

— Irgi sunkiai. Dabar geriau. Mama į darbą net nejo, pora tik dienų, kai vėl vaikščiojo. Prie Geduko aš būnu, teta Domicelė pasėdi, dar viena kaimynė aplanko. Barvainis glostė dukters galvą; kasytės buvo plonos, plonos surištos rausvais kaspneliais.

— Pieno reikia daug gert, dukryte, tada plaukai geriau augs.

Nijolė vėl prisiglaudė prie jo:

— Tėtuk, tu pas mus sugrįši? Atvažiuosi pas mus?

— Taip, būtinai užsuksiu. Ten taip gražu, ant kalno.

— Čia, Žvėryne, man gražiau. Tik mes iš ten išvažiuojam, tėtukai.

— Kurgi jūs išvažiuojat?

— Į Palangą. Girdėjau, kaip mama tetai Domicelėi skundėsi, kad ligoninėje jai labai sunku.

— Palauk, palauk, vaikel. Ką gi mama Palangoj darys? Juk vasara dar toli? — Mama žmones gydys. Paskyrimą jau gavo.

Barvainis tebeglostė dukros galvą ir tylėjo.

— Dukryte, tuoj ims temti, — tarė jis pagaliau. — Kaip tu viena grįši?

— Aš juk kasdien viena keliauju. Aš ir šičia dažnai būnu, pro šalį einu.

— Ir neužeini?

— Nedrįstu užėiti. Pati nežinau kodėl. Tėtukas mūsų nelankai, manau, gal piksti. Porą kartų buvau užsukusi, bet tėtuko nebuvo.

— Na taip, aš retokai buvoju namie. Darbas, darbas, dukrele, — atsidusdamas tarė Barvainis. — Eik jau, dukryte, eik vėlu. Tik atsargai lipk į autobusą.

Ji pabučiavo Barvainį į skruostą ir išbėgo.

Šėkmadienis Dimeiai

PAMIRŠTOJI ŠALIS

Kokia pasaulio šalis yra mažiausiai iširta? Gal Afrika? Ne. Per Afriką eina jau traukiniai, išvesti kanalai, kasamas auksas, auga nauji modernūs miestai. Beveik nėra vietos, kur žmogus nebūtų įkėlęs kojos.

Mažiausiai iširta šalis — tai paties žmogaus širdis. Nesunku iširti, kurioje vietoje prasideda Nilas, kur glūdi aukso klodai, bet daug sunkiau yra surasti, iš kur žmogaus širdyje atsiranda vienas ar kitas blogas palinkimas, kur slepiasi jo talentai, gabumai, koks yra jo pašaukimas.

Žmogaus širdyje tūno daug paslaptinių jėgų. Tenka jas surasti ir panaudoti savo ir kitų žmonių gerovei. Žmogus, kuris savęs ir savo jėgų nepažįsta yra mažai kam naudingas. Norėdami išnaudoti vandens jėgą, žmonės sugalvojo padaryti upęse užtvankas, kurios suka malūnus, gamina elektrą. Lygiai ir žmogus pažindamas save, gali panaudoti savo paslėptas jėgas žmonijos geruviui.

Priešingai, žmogus, kuris savęs nepažįsta, yra panašus į plačią upę, kurios vanduo veltui nuteka. Atsitinka, kad tokia upė plačiai išsilieja, padarydama daug žalos žmonėms. Ir žmonės, kurie savęs nesuvaldo, yra lyg toji upė, kuri viską pakeliui ardo ir griaua, padarydami nuostolius kūnui ir sielai.

Kad žmogus ištengtų savo paslėptas jėgas apvaldyti ir jas panaudoti kitų gerovei, visų pirma reikia save pažinti. Savęs pažinimas yra pats didžiausias mokslas ir savęs apvaldymas — didžiausias menas. Jau senovės filosofai stengėsi priėti prie gilesnio žmogaus pažinimo. Tuo labiau kiekvienam sąmoningam krikščioniui yra kilni pareiga kiek galint geriau save pažinti ir pasidaryti naudingą savo artimui.

Kokiu būdu galima save pažinti? Yra įvairių būdų: galima studijuoti kitų žmonių elgesius ir palyginti su savais, galima gintis į pedagogiką ir psichologiją. Tačiau pats trumpiausias ir paprasčiausias būdas yra stebėti savo paties elgesį. Labai retai žmonės tebi ir kontroliuoja savo elgesius, todėl kasdien padaro tiek daug kvailysčių, arba bent netobulumų. Dažnai girdime sakt: „Ak, nepagalvojau!“ Todėl naudinga yra išmokyti truputį daugiau pagalvoti ir savo elgesį kontroliuoti.

Tokia kontrolė geriausia yra padaryti kiekvieną dieną. Eidami į darbovietę ar į svečius, visada juk apsiprausiamė, susitvarkome drabužius. Dar svarbiau yra sutvarkyti širdies vidų: pagalvoti ką sakyti, kaip pasielgti. Vakare galima padaryti praleistos dienos trumpą kontrolę: ką pasakiau, kaip pasielgiau, kaip pareigas atlikau, ką gero ar blogo savo artimui padariau.

Savęs kontrolė padeda geriau savę pažinti, visokiose aplinkybėse geriau orientuotis, padeda blogus įpročius nugalėti ir gerus išgyyti. Geri pirkimai kasdien apskaičiuoja numatomas progas pasipelninti ir kas vakarą pergalvoja, kaip kitą dieną geriau padarius. Krikščionis, kuriam rūpi savo ir kitų žmonių sielos reikalai, neturėtų atsilikti, bet dar pralenkti dėl žemiškų turtų susirūpinusiuosius.

Sakoma, kad daugumas žmonių savo gyvenimo devynis dešimtadalius praleidžia paskendę vien žemiškuose rūpesčiuose! Tik pačiame gyvenimo gale praregi savo gyvenimo tikrąją tikslą, bet tada jau vėlu ką nors didesnio padaryti. Dėl ko taip atsitinka? Vien dėlto, kad žmonės negalvoja kam jie gyvena. Jie dirba ir vargsta, bėga ir skuba per gyvenimą, bet nežino, kam visa tai.

Viena ponis kartą vyko iš Washington'o į New Yorką. Prieš įvažiuojant į New Yorką, traukinys išėjo iš bėgių. Daug žmonių gulėjo sužeistų, tarp jų ir ši ponis, kuri vis šaukė: „Grazinkit man laiką, laiką...“ Tačiau niekas negalėjo jai gražinti laiko, kurio buvo likę dvi valandos, nes po dviejų valandų ji mirė.

Žmogus tik vieną kartą gyvena žemėje. Jo tikslas nėra vien gražiai ir nerūpestingai praleisti laiką. Kiekvieno žmogaus gyvenimo prasmė yra gerai sunaudoti jam Dievo duotą laiką, jam duotus talentus, apnaikinti savo ydas ir būti naudingą kitiems. Tačiau čia reikia nuolatinių savęs kontrolės.

Didžioji gyvenimo prasmė atsiveria žmogui tada, kai jis pradeda daugiau mąstyti apie savo pašaukimą, kai jis savęs paklausia: iš kur ateinu ir kur einu, kam čia gyvenu. Jaunuolis Jonas Berchmanas, kuris pačioje jaunystėje mirė ir yra paskelbtas palaimintuoju, savęs klausdavo: „Ką tai padės amžinybei“. Tik amžinybės žvilgsniu peržvelgdami savo gyvenimo prasmę, atrasime gyvenimo laimės raktą.

Kun. Augustinas Steigvilas MIC

KATALIKŲ PROGRAMOS PER TELEVIJĄ

ŠVENTOS MIŠIOS — sekmadieniais 9 val. per Canal 7
PENKIOS MINUTĖS vaikams ir penkios minutės tėvams — sekmadieniais 9,45 val. per Canal 7.
EVANGELIJA IR AKTUALYBĖS — sekmadieniais 10,30 val. kalba kun. Oglietti per Canal 13.
GARBĖS TAKAI (kun. J. Bosco veikla) — ketvirtadieniais 18,30 val. per Canal 7.
VAIKŲ ŠVENTĖ, vadovauja kun. Gardella — šeštadieniais 9 val. per Canal 7.
KATALIKŲ ĮVAIRENYBĖS — šeštadieniais 19,30 val. per Canal 11; sekmadieniais 19,30 per Canal 11.
TU IR LIKIMAS — sekmadieniais 17 val. per Canal 9; kalba kun. Berro García S. J.

KATALIKŲ PASAULIO ĮVAIRENYBĖS

- Generolo Mobutu, Kongo kariuomenės vado ketvirtąjį sūnų pakrikštijo vysk. J. Malula. Kūmais buvo prez. Kasavubu ir Katangos prez. Čombė.

- Kardinolas Wyszynski lankėsi Rytų Prūsijoje Frombork-Frauenburge, prie Baltijos jūros, kur buvo minima Varmijos vyskupijos katedros 700 metų sukaktis. Katedros kanauninkų tarpe savo laiku buvo ir garsus astronomas N. Kopernikas, kuris gyveno tarp 1473 ir 1543 metų.

- Medicina ir religija eina sutartinai — pareiškė 1200 gydytojų, susirinkusių New Yorke metiniame kongrese. Medicina esanti skolinga Bažnyčiai.

- Du Rusijos mokslininkai lankėsi seselių vienuolyne Clevelande. Jie buvo nustebinti religinio vieneto neturtu ir gražiu bendru gyvenimu.

- Net 65 % amerikiečių katalikų duoda virš 50 dolerių į metus Bažnyčiai, kitus 50 dolerių duoda privačioms šalpos organizacijoms. Visa amerikiečių masė išleidžia virš septyniolikos tūkstančių dolerių į metus įvairioms šalpos organizacijoms. Tačiau luteronai viršija katalikus šiuo atveju, nes jų, kurie į metus paskiria savo bažnyčių reikalams virš 50 dolerių skaičius siekia 67 nuošimto. Šią statistiką duoda Michigan Universiteto Statistikos Centras.

- Pasiekė 145.000 dolerių skaičių rinkliava išlaikyti Bolivijos valstybėje esančias La Paz ir Viacha parapijas, kurioms vadovauja St. Louis diecezijos kunigai. Prieš du metus panašia suma St. Louis katalikai parėmė La Paz miestą Kristaus Karaliaus bažnyčios statybą.

- Šv. Pijaus X bažnyčioje, Čikagoje, buvo atsisveikinta su keturiais domininkais ir trimis misijonierėmis. Tai kunigai: R. Jagoe, J. Pakrzawinski, kurie vyksta į Nigeriją ir W. Redmon su P. Reardon, paskirti į Boliviją. Trys misijonierės, paskirtos į Nigeriją: jų dvi yra gailestingosios seserys, o trečia radiologė.

- Protestantai stipriai veikia Brazilijoje. Ten jie turi 30 seminarijų, virš 24.000 mokytojų, kurie dėsto tokiam pat skaičiui įvairiausių mokyklų visame krašte. Mokinių skaičius siekia virš 700.000 mokinių. To neužtenka, Protestantų Bibliotė Draugija per vienus metus išdalino virš 19 milijonų biblijų ir evangelijų, kurių vertė siekia keleta milijonų dolerių. Jų rankose randasi ir įvairios susisiekimo priemonės, kaip 12 lėktuvų, laivas-ligoninė ir įvairios radio stotys. Katalikai galėtų pasimokyti jų solidarumu ir veikla.

GERIAUSIAI BAIGUSI FAKULTETĄ

Cordoba (AICA) — Vienuolė Maria E. Rodriguez Lonardi, priklausanči Kud. Jėzaus Karmeličių vienuolijai, baigė Filosofijos ir Humanitarinių Mokslų Fakultetą Kordoboje, kaip geriausia mokinė. Kaip premija IV-tos Pestininkų Divizijos Komandos aukso medalis, jai buvo išteiktas paties generolo Rafaela Torrado.

SIBIRO MERGAIČIŲ MALDAKNYGĖ OLANDIŠKAI

■ Pasikalbėjimas su Sielovados Direktorium Tėv. A. Bernatoniu

Apsilankęs pas tėvą A. Bernatonį Dieburge, gavau į rankas keistos išvaizdos knygelę. Jos viršelis rusiškosios „Pravdos“ pirmojo lapo kopija, o jo viduryje raudonomis raidėmis įrašas: „Maria red ons“. Pasirodė, tai „Marija Gelbėk Mus“ maldaknygė olandų kalboje. Susidomėjęs, pasiteiravau pas tėvą A. Bernatonį apie jos kilmę.

— Gerbiamas Tėve Direktoriau, gal malonėsite paaiškinti, kaip atsirado „Marija Gelbėk Mus“ olandiškasis vertimas?

— Po to, kai šioji maldaknygė — aiškino tėvas Bernatonis — pasirodė mano ir tėvo Povilo, OFMCap, paruoštame vokiška-

Mergaitės malda

me vertime, Ostpriersterhilfe (Rytų Kunigų Globos draugija) Olandijos skyrius kreipėsi į mane, prašydami išrūpinti leidimą ją išversti į olandų kalbą. Taip pat jie norėjo gauti į savo rankas ir patį knygelės lietuviškąjį originalą. Visa tai, dėka kunigui L. Jankui Brooklyne, pavyko greit gauti ir jau š. m. rugpjūčio mėnesį maldaknygės originalas buvo rodomas Persekiojamos Bažnyčios kongreso metu Koenigsteine. Koenigsteine visas maldaknygės tekstas lietuviškai ir olandiškai buvo įkalbėtas į juostą ir dabar Hilversum radio perduoda abiem kalbom maldeles iš „Marija Gelbėk Mus“, pradedant katalikiškąsias transliacijas. Maldaknygės originalas su atitinkamu komentaru buvo rodomas spalio mėn. 15 dieną per Olandijos televiziją.

— Kas ir iš kokios kalbos tą maldaknygę olandiškai išvertė?

— Vertėjas yra žinomas olandų poetas Gabriel Smit. Vertė iš vokiečių ir anglų kalbų. Įvadą parašė Utrechto arkivyskupas kardinolas Alfrink. Jame, išeidamas iš olandų priežodžio, kad vargas išmoko keiktis ir melstis, kardinolas maldaknygę pristato, kaip iš didelio vargo gimusių maldų rinkinį. Tokio vargo, kuris laisvojo pasaulio žmo nės iš viso sunkiai suprantamas. Tai esanti persekiojamosios Bažnyčios dovana laisvėje gyvenančiai Bažnyčiai.

— Kokių tiražu yra išleistas olandiškasis maldaknygės vertimas?

— Yra atspausdinta 400.000 egzempliorių. Leidėjai tikisi per vienerius metus juos išplatinti. Bus platinama visose Olandijos katalikų parapijose, pradedant Kristaus Karaliaus švente. Yra

susitarta su 10 pamokslininkų, kurie lankys parapijas su pamokslais apie persekiojamą Bažnyčią bendrai ir ypač Lietuvoje, aiškins maldaknygės atsiradimo aplinkybes ir jos reikšmę. Vieno pamokslo tekstas bus išsiuntinetas visoms Olandijos katalikų bažnyčioms. Jau vien tik savo bendradarbių „Ostpriersterhilfe“ Olandijos skyrius turi apie 40 tūkstančių. Jie visi gaus po maldaknygę ir tikimasi, kad kiekvienas iš jų paprašys daugiau negu po vieną savo draugams. Faktinė vienos knygutės leidimo kaina yra 15 olandiškų centų. Ji bus platinama po 1 guldeną. Aukos, surinktos už maldaknygę bus panaudotos šelpti persekiojamai Bažnyčiai.

— Įdomu išgirsti, kaip leidėjai apibūdina savo darbo tikslą?

— Jie siekia sujungti visą olandiškai kalbantį pasaulį malda ir aukai už komunizmo pavergtąsias tautas, o ypač už Lietuvą.

— Gerbiamas Tėve Direktoriau, teko girdėti, kad maldaknygės vertimo reikalais pora kartų važinėjote į Olandiją. Gal būtų galima ką nors arčiau patirti apie tų kelionių tikslą?

— Pirmą kartą vykau Olandijon rugsėjo mėnesį. Tada nuvežiau maldaknygės leidėjams medžiagos apie laisvąją Lietuvą ir pavergtąją. Kiek turėjau tinkamų foto nuotraukų, bet, ypač, naudingas buvo Augustino Lietuvos vaizdų albumas. Tą medžiagą naudojava olandų spaudoje. Spalio 11 d. „Ostpriersterhilfe“ suruošė spaudos konferenciją, kurion, mano tarpininkavimu, buvo pakviestas ir dr. P. Karvelis. Jis padarė pranešimą apie politinę Lietuvos būklę, o aš apie Katalikų Bažnyčią Lietuvoje, dabar ir Nepriklausomybės laikais. Spaudos konferencijoje dalyvavo apie 25 laikraščiai, radio ir spaudos agentūrų atstovai.

Abudu pranešimai buvo įteikti žurnalistams ir raštu. Užtikrinta, kad visi laikraščiai ta medžiaga plačiai pasinaudosi.

— Kokias, Tėve Direktoriau, galėtumėte padaryti baigiamąsias pastabas?

— Atsižvelgiant į Sibiro mergaičių maldaknygės didžiulę reikšmę, kurią taip gražiai įvertina kitataučiai, yra būtina, kad ir patys laisvojo pasaulio lietuviai daugiau su ja susipažintų ir giliau persimtum jos dvasia.

Kun. Bronius Liubinas

LENKŲ ŠVENTOVĖ AMERIKOJE

Washington (AICA). — Kopyčia, paskirta Dievo Motinai Čenstochavoje bus pastatyta Vašingtone. Lenkų kilmės amerikiečiai šiam darbui paskyrė 200 tūkstančių frankų. Greitu laiku bus pradėta statybos darbai. Šios šventovės statymas daromas prisiminti lenkų atsivertimui į katalikybę, kuriam 1966 metais sueina 1000 metų.

Kirpykla „OLGA“

Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniais mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinėms)
Olga Jasiulytė-Vitkauskienė
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

ARGENTINOS LIETUVIAI

BERISSO

GRAŽIAI PRAĖJO LIETUVIŲ MISIJOS BERISSE

Siais metais nuo 15 iki 29 spalio dd. visoje La Platoje ir jos priemiesčiuose buvo praveistos misijos. Ta pačia proga ir Berisso lietuviams buvo praveistos misijos Maria Auxiliadora bažnyčioje. Pirmoji savaitė buvo skirta moterims, antroji daugiau vyrams. Misijas pravedė kolonijos kapelionas kun. A. Steigvila su pagalba dviejų misijonierių: kun. Antano Švedo iš Rosario ir kun. Petro Urbaičio, atvykusio svečio iš Italijos, kuris apie 20 metų išdirbo kaip misijonierius Kinijoje, o dabar Italijoje dirba Lietuvių Saleziečių gimnazijoje.

Misijonieriai šalia pamaldų ir pamokslų bažnyčioje kasdien lankė lietuviškas šeimas. Iš viso buvo aplankyta apie 300 lietuviškų šeimų. Misijonierius laike misijų išlaikė lietuviškos šeimos, pas kuriuose jie kaip svečiai buvo labai maloniai priimti ir pavaišinti. Pastoviai misijonieriai buvo apsisostę šiose šeimose: kun. A. Steigvilas pas ponus Juškus, kun. Ant. Švedas pas ponus Mekėriūnus ir kun. P. Urbaitis pas ponus Mikelaičius.

Misijų užbaigimui buvo suorganizuotas vakaras ukrainiečių salione, apie kurį atskirai aprašyta. Iškilmingas misijų užbaigimas įvyko spalio 29 d. per lietuviškas pamaldas, kurios buvo atlaikytos Gyvojo Rožančiaus 20 metų jubiliejaus proga. Po lietuviškai giedotų Mišių visi pasiaukoję Švenč. Jėzaus Širdžiai, o kun. Ant. Švedas suteikė misijų palaiminimą. Kun. Petras Urbaitis, kuris laikė Mišias atskaitė iškilmingą „Liberą“ už Gyvojo Rožančiaus mirusius narius. Be to viduryje misijų spalio 22 d. buvo atlaikytos sudėtinės Mišios už visus lietuvius mirusius Berisse ir La Platoje. Šiose Mišiose dalyvavo labai gausiai lietuviai, kurie maldoje prisiminė savo mirusius.

Misijų užbaigimui p. Vincas Stundžia su p. Petru Mekėriūnu suorganizavo asado pietus „Mindaugo“ patalpose. Jiems talkon tuojau atėjo p. Dulksnys su malcomis, o ponas Mažeika suvežė jo visus reikalingus daiktus.

Asado pietuose dalyvavo apie 60 berisiečių lietuvių. Pietų metu buvo pagerbti abu misijonieriai: kun. A. Švedas ir kun. P. Urbaitis, kurie taip gražiai pasidarbavo laike misijų. Abu pasakė po atsisveikinimo žodį, palinkėdami Berisse lietuvių paraprijai augti ir stiprėti.

„Mindaugo“ draugijos pirmininkas p. A. Ražanskas pasveikino kun. kapeliono iniciatyvą sustiprinti lietuvių koloniją Berisse. Ponas Mažeika savo žodyje palinkėjo visiems lietuviams vienybės. Toliau žodį tarė visą laiką lietuvių misijas su dideliu interesu sekę argentinietis klierikas dijakonas, kuris savo žodyje išreiškė, kad lietuviai laike misijų būvę pavyzdys argentiniečiams, savo gausiu lankymu, savo aktualumu ir susiorganizavimu. Toliau jautrų žodį pasakė ponas Keveža, kuris priminė pareigą gerbti savo dvasiškius, ypač misijonierius, kurie vien dėl kitų labo yra pasišventę ir dirba.

Besibaigiant pietums kolonijos kapelionas kun. Aug. Steigvilas tarė padėkos žodį visiems, pradedant nuo misijonierių ir jų priėmėjų, baigiant šventės ir pietų parengėjais ir paprašė, kad visi be skirtumų kartu toliau dirbtų dėl viso bendro labo ir dėl didesnės Dievo garbės.

L. K.
LIETUVISKAS VAKARAS
Spalio mėn. 28 d. ukrainiečių salione Berisse, įvyko lietuviškas vakaras, suorganizuotas Berisso lietuvių, vadovaujant kolonijos kapelionui kun. Aug. Steigvilai.

Vakaro programą atidarė p. V. Stundžia. Pagrindinę vakaro kalbą pasakė kolonijos kapelionas, kuriame nusivietė lietuvių bendradarbiavimo reikalą, nežiūrint jokių pažiūrų ir pakraipų skirtumų, kartu dirbti dėl lietuviybės išlaikymo.

Gyvojo Rožančiaus vardu trumpą žodį tarė ponis Stundžienė, primindama buvusiųjų dvasios tėvų: aa. kun. Andriūšio, aa. kun. Raitelio, kun. Margio ir kun. Duobos darbus tarp berisiečių. Siemet Gyv. Rožančiaus draugija švenčia 20 metų sukaktį. Per tą laiką ši draugija yra padariusi nemažą gero lietuvių kolonijai. Tai yra lyg cementas, kuris palaiko geros valios žmones arčiau prie lietuviybės ir katalikybės reikalų. Toliau kalbėjo kun. Antanas Švedas iš Rosario, kuris pareiškė, kad Berisse belankydamas žmones buvęs nustebintas, kad tiek daug jaunimo taip gražiai kalba lietuviškai. Svečias iš Rosario palinkėjo nepamiršti savo tėvų kalbą, ją ir toliau branginti ir tobulinti.

Nuo „Mindaugo“ draugijos trumpą pasveikinimo žodį tarė draugijos vicepirm. jaunasis V. Stundžia.

Paskutinį pasveikinimo žodį pasakė misijonierius kun. Petras Urbaitis, kuris palinkėjo berisiečiams artimoje vienybėje su kunigais ir tarp savęs darbuotis dėl bendro viso labo ir kartu išreikšdamas viltį, kad lietuvių kolonija Berisse pagyves jei nuosirdžiai bus visų bendromis jėgomis dirbama.

Programos vedėja p. Ona šeštakauskienė toliau meninę programą atliko pavėdė Avellanedos meno mėgėjų grupę, kuriai vadovavo Alfonsas Petraitis.

Jaunimo programą atidarė mok. S. Vanagaitė. Tuoj po to L. Masiulionytė padėklamavo eilėraštį „Mamytės ilgesys“. Sekanč. mergaičių vienetė, kur dalyvavo A. Deveikytė, G. Katunskaitė, K. Masiulionytė, M. Rukšėnaitė, V. Rukšėnaitė ir S. Vanagaitė sudainuota viena bandies daina. Visas vienetas pasipuošęs tautiškais drabužiais ir darniais judesiais žavėjo publiką.

„Nepasisekusių Debiuto“ vaidinimas buvo pradėtas su artistų prisistatymu publikai. Kiekvienas jų trumpu žodžiu pasakė, ką jis veikia ir atitinkamu judesiu juokino žiūrovus. Patsai vaidinimas jau Argentinos lietuvių publikai gerai pažįstamas, bet ši kartą turėjo vieną skirtumą: jį valdino čia gimęs jaunimas. Tadas Jasinevičius pasirodė studento rolėje. Jis nuduoda mėgstas studijas, tik ant jo knygu dulkių kaimai. . . K. Mačiulis-draugas, bet tik ne ji gerą, o ji smagu gyvenimą. Dėdės rolėje H. Levanavičius. Jis kurį laiką gausiai padeda „veikėjui“ studentui, iki sužino jo tikrąją padėtį. . . Su ta žinia ir liūdnai pasibaigia linksmas dviejų studentų gyvenimas. Sufleriuo T. Mačiulytė. Nors vaidinimas ilgokas, o artistų nedaug, vistiek publikai nenuobodžiavo ir gardžiai juokėsi kalburiose vietose, kaip netikros žmonelės pasirodyme ir arbatėlės scenoje.

Tarp veiksmų buvo vienas linksmas numeris su įvairnybėmis, kur vyko jaunikiško (H. Levanavičius) „prašymu“ piršlybos. . . ir mergaičių įsiklaidymas visais piršlio pasakais nekais pavertė. Galop sudainuota „Piršlys šelma melagis“ ir juokai užbaigtą dviejų „kurėjų“ pasišnekėjimu (R. Deveikis ir J. K. Blumbergas).

Ponia L. Petravičienė paruošė du tautinius šokius: „Šustų“ ir „Kalvelių“. Visi apgalvėstavo, kad pati mokytoja negalėjo dalyvauti. Vistik jos paruoštoji grupė puikiai pasirodė. Be ankščiau minėtų asmenų šoko dar R. Paršelis; L. Masiulionytė, L. Rūdėnas ir G. Katunskaitė. Publikai labai prašant daugiau numerių, buvo sušokta Ragučių Polka. Šokti teko beveik visiems, taip kad gale užsiviešpatavo jaunatviška ir linksma šokių nuotaika iki vėlybos nakties valandų.

Jaunimo meno mėgėjai lieka dėkingi berisiečiams katalikams už ši-

Grožio salionas TAMARA
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės

Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

ROSARIO

ROSARIO JAUNIMAS UŽSIENIEČIO DIENOJE

Rosariečių jaunimas gana gražiai ir viešai pasirodė ruoštoje vietos miesto savivaldybės šventėje š. m. spalio mėn. 8 d. Taip vadinama Dia del Residente Extranjero (Užsieniečio Diena) vyko Rosario miesto centre esančiame Independencia vardo parke. Didžiulės žmonių minios sekė įvairias organizacijas, kuriose dalyvavo ir lietuvių jaunimas, pasipuošęs tautiniais rūbais ir karietoje važdavę karalienę Birutę, Vytauto Didžiojo motiną. Šioje rolėje pasirodė p. Birutė Pundytė. Dalyvavo, be to, berniukai: Kalainis Juozas, Kalainis Jonas, Palaikis H., Liutkevičius A., Švarlys H., Gliznys J., Kondratavičius Pr., Lukošius A. ir Pasucarella M. Iš mergaičių dalyvavo Švarlytė N., Papėčkytė N., Lukošytė M., Pundytė A., Rakutytė-Lukošienė H., Ivašauskaitė E., Mozaitė M., Palaikytė E., Seniūnytė M., Kase-

lytė C., Colombo C., Alegri S., Kalainytė M. ir Sadukaitė A. Visas jaunimo būrys mirgėjo savo įvairiais ir įdomiais tautiniais rūbais pasipuošęs ir susilaukė daug iš publikos ir iš tribūnos plojimų. Visam šiam pasirodymui pasidarbavo daug nevien jaunimas, bet ir jų tėvai, paruošiant karietą. Tai Liutkevičius J., Švarlys A., Kalainis A., Plepys T., Seniūnas V., Zagreckienė V., ir Tėvai Marijonai. Šios išpūdingos šventės niekad nepamirš mūsų jaunimas, nes pasirodymo metu buvo padarytos filmos, kurias bus galima vėliau matyti kino salėse. Ten pirmoje eilėse matysime ir mūsų nenūištama muzikantą T. Plepį, armonikos melodiją vadovaujant šokėjams. Visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems darbais, o ypač p. Matui Klimui už suteiktą paskolą šios šventės paruošimui, Rosario Liet. Bendruomenės Valdyba širdingai dėkoja.

Rosario Liet. Bendr. Valdyba

Rosario Lietuvių Bendruomenė sveikina kun. Vengrą

D. G. Kun. K. Vengrui MIC
267 Silver street
South Boston 27, Mass.

Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba ir nariai sveikina su 25 metų Kunigystės Jubilėjum, kaip tos Bendruomenės inicijatorių ir kūrėjų. Linkime daug laimės, džiaugsmo, sulaukti ilgo amžiaus vadovaujant lietuvių veikloje, nepamirštant Lietuvos praeities ir jos kūrėjų pasižventusių Lietuvos labui. Širdingiausiai sveikiname ir linkime kuo greičiau vėl susitikti Argentinoje ir tęsti tą taip gražiai Jūsų pradėtą darbą kartu. Ilgiausių, garbingų ir gražiausių metų jubileate!

Rosario, lapkričio 30 d., 1961 m.
Lietuvių Bendruomenė Rosario Mieste, Argentinoje

A. KALAINIS
Sekretorius

JONAS PAPEČKYŠ
Pirmininkas

tą priėmiam, ypač Gyv. Rožančiaus nariams, o ponams St. Rukšėniui su poniu už nuosavą autobusą triukšmingo jaunimo nuvežimą ir parvežimą. Ekskursijoje beto dalyvavo ir p. V. Deveikienė, p. Rukšėnienė, W. Wolf ir R. Kalvelis. Ponui Mykolui Rukšėniui už autobuso vairavimą visi dainininkai tarė nuosirdų aciu.

SPROGO BOMBA

Lapkričio mėn. 7 d. 23,30 val. priešais pono Žemaičio namą, Ostende gatvėje, Berisse buvo padėta bomba. Grįžęs namo savininkas (pono Žemaičio kaimynas) paspyrė koją padėtą bombą, bet ji nesprogo. Kai kaimynas uždarė duris, tuojau pat įvyko spogimas, kuris išdaužė visų kaimynų langus. Bomba buvo padėta sąryšyje su vykusiu streiku. Matyt, kas pasinaudojo proga atsikeršyti. Žmonių sužeidimų neįvyko.

• Prof. Valentinai Bukauskaičiai ir ponui Persi lapkričio 9 d. La Platos ligoninėje gimė pirmasis vaikas-sūnus. Abu tėvai labai džiaugiasi savo pirmgimi.

NAUJA VALDYBA

Š. m. lapkričio 12 d. „Mindaugo“ patalpose įvyko Gyv. Rožančiaus susirinkimas, kuriame buvo apžvelgta praėitų metų veikla. Buvo suruošta kartu su „Mindaugo“ draugija Kalėdų Eglutė, Motinos Dienos paminėjimas, priimti svečiai lietuviai iš Meksikos ir Italijos ir paminėta 20 metų sukaktis.

Nauja valdyba pusiau slapta balsavimu buvo išrinkta sekančiais: *pirmininke*, *ponia Ona Stundžienė*; *vicepirm. p. Veronika Baubienė* ir *kasininkė p. Salomėja Mikelaičienė*.

Naujai Valdybai linkime sekmes darbuojantis kartu su „Mindaugo“ draugija ir su parapija.

MONTEVIDEO

• Spalio pabaigoje Montevideo komunistai organizavo slapto jaunimo kongresą, pavadinę jį nekaltu P. Amerikos jaunimo kultūros y sporto suvažiavimu. Lietuviai komunistai turėjo ir staigmenų, kai jų pakviesti kairieji jaunuoliai iš Argentinos ir Brazilijos pakėlė triukšmą: esą, jie buvę kviečiami į lietuvių suvažiavimą, o čia radę tik komunistus, Rusijos garbintojus su sovietiniais diplomatais priešaky. Nenuostabu, kad kaikam neatlaikę nervai, pasibaigę stiklų daužymu ir keiksmais. Be to, žinomas demokratinis kovotojas ir lietuvių bičiulis J. P. Martinez Bersetche ši „kultūros ir sporto“ maskaradą atatikamai apibūdino dvejose radijo programose.

• Spalio 29 d. minint lietuvių bažnyčios 7 metų sukaktį gyvai pasireiškė kolonijos jaunimas. Tuojau po Mišių parapijos sporto aikštėje krepšinio komanda Vytis gražiai ir su didele pergale persvara sužaidė krepšinį su viena urugvajiečių komanda. Parapijos salėje prie puikiai paruoštų pietų patarnavo daugiausia irgi pats jaunimas, ypatingai pagarsėjęs krepšinininkas (žaidžias ir valstybinėje komandoje) J. C. Muzio-Vėžys. Esant kupinai salei gerai nusiteikusių publikos buvo pasakyta eilė kalbų bei sveikinimų su linkėjimais jaunimo veiklai ir laimingai Fatimos parapijos ateičiai. Tėvui J. Bružikui ilgesniam laikui išvykus į Braziliją, dabar šią parapiją veda klebonas ir kartu namo vyresnysis T. J. Giedrys.

To sekmadienio vakare tautinių šokių jaunimo grupė „Gintaras“ šauniai pasirodė tarptautiniame šokių festivalyje Inžinerijos Fakulteto salėje. Šis daugiausia akademinio jaunimo sambūris jau nekartą gražiai reprezentavo lietuviškąją kultūrą tarptautiniuose pasirodimuose, tarp savųjų ir per televiziją.

• Ekskursija į Braziliją, atrodo, galės būti didesnė, negu pradžioje manyta, jei vėl nenumatytos kliūtys jos nesutrukdys. Ketina prisidėti kaikas iš Argentinos lietuvių, o taip pat ir gintariečiai. Greičiausiai bus pilni du autobusai. Iš kitos pusės, jau seniai tos ekskursijos laukia ir Brazilijos lietuviai.

“VITRAL”

Vitrinų Fabrikas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador.

Casa “DOMICELA”

Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,
SALIKAI, KAMPEROS
Šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

je mirė visų gerai pažįstamas, buvęs Berisse choristas ir veikėjas Kazimieras Janonis, sulaukęs 56 metus amžiaus. Vėlionis gimė Truškovos parapijoje, Ramygalos valsč. Argentinon atvyko 1929 metais. Visą laiką iki pat paskutinės ligos dirbo „Swift“ skerdykloje. Prieš keturis mėnesius buvo mirusi jo žmona, kurią jis pasekė.

Palaidotas buvo sekančią dieną La Platos kapuose. Argentinoje neliko jo giminių, vien tik Lietuvoje liko dvi seserys. Išsėkis ramybėje!

LIETUVIŠKA AUDYKLA “DROBĖ”

Savininkas VYTAUTAS DORELIS

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.

BOGOTA 4175

Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22 - 17 - 77

Aušros Vartų Parapijos XX metų sukaktis

Š. m. lapkričio mėn. 4 d. parapijos salione buvo iškilmingai paminėta 20 metų šios parapijos sukaktis. Paminėjimą ruošė Arg. Lietuvių Bendruomenė, su talka meninių pajėgų.

Paminėjimą atidarė Bendruomenės sekretorius inž. St. Babronis, pakviesdamas pirmą pasveikinimo žodį tarti B-nės Centro Valdybos pirm. pon. leit. A. Balčiūnui, kurio kalba sptusdinama atskirai.

Iš svečių tarpo pirmoje vietoje labai turiningą kalbą pasakė mons. prelatas Casanova, geras lietuvių draugas, kuris savo žodyje išreiškė viltį, kad lietuvių tauta turės būti laisva, nes tie sa privalo triumfuoti.

Parapijos vardu kalbėjo kun. klebonas Vytautas Palubinskas, kuris trumpai nušvietė šios parapijos įkūrėjų: kun. Ant. Andriūšio, kun. Jono Jakaičio ir kun. Kaz. Vengro atliktus darbus, bei kitų kunigų testą lietuvišką kultūrinį darbą tarp Argentinijos lietuvių: kun. Pr. Brazi, kun. Pr. Garšva, a. a. Kun. Raitelį, kun. Jona Duobą ir kitus, čia dirbusius.

Kun. Aug. Steigvila savo žodyje priminė dabartinio popiežiaus JONO XXIII karūnacijos ir 80 metų sukaktį, kuri kaip tik tuo pačiu metu sutapo.

Toliau kalbėjo "Arg. Liet. Balso" redaktorius K. Norkus sveikindamas parapiją ir savo žodį perduodamas pon. Zlotkui, sveičiui iš Š. Amerikos, kuris papasakojo savo žmonos išpūdžius, grįžusios iš Lietuvos.

Radio Valandėlės "Lietuvių Aidių" direktorius p. Zef. Juknevičius palinkėjo gražaus bendradarbiavimo ir sėkmės visuose lietuviškuose daruose.

Hurlingham, Palomar ir Caseros Liet. Apylinkių atstovas p. Vyt. Sadzius išreiškė savo nuoširdžius linkėjimus stovėti ir toliau lietuvių ir katalikybės sargyboje šiame svetimame krašte.

Misionierius Tėvas P. Urbaitis perdavė savo sveikinimo nuoširdų žodį Tėvams Marijonams, linkėdamas eiti pramintu didžiųjų darbų keliu, atlikti dar daugiau darbų dėl lietuvių, ir dėl Bažnyčios.

Šv. Cecilijos choro vardu sveikinimo nuoširdų žodį tarė p. Karolis Misiūnas, primindamas, kad lietuvių parapija švenčia jau 30 metų Argentinoje, nes dar prieš Tėvus Marijonus lietuvių jau buvo susibūrę prie Šv. Cecilijos bažnyčios, o ten gimė ir to paties vardo lietuvių choras, p. V. Rymavičiaus vadovaujamas.

Arg. Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. p. Jonas Čikštis pasveikino Tėvus Marijonus ir palinkėjo stiprybės ir toliau ne nuilstamai darbuotis tarp lietuvių, nežiūrint visų sunkumų.

Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkas pon. Ign. Padvalskis, kuris buvo pirmas lietuvių parapijos iniciatorius ir kuris visą laiką kartu dirbo su lietuvių parapija, šiltais žodžiais padaršino Tėvus Marijonus neboti jokių kliūčių, dirbant kartu su visais ir visus kvietė kartu bendradarbiauti su parapija, kad visi vienybėje išliktų gerais lietuvišiais ir gerais katalikais.

Toliau sekė meninė programa, kuria atliko Liet. Centro mergaičių tautinių šokių grupė, vadovaujant ponui V. Balčiūnui. Šoko Kepurinę, Šustą ir Kubilą.

Šventos Cecilijos choras, diriguojamas p. Alf. D. Petraičio, sudainavo eilę parinktų mišriam chorui dainų.

Leit. Ant. Balčiūno kalba, pasakyta Liet. Parapijos sukakties minėjimo metu.

"Šiandieną, švenčiame mes 20 metų sukaktį, kai taurūs lietuviai, kurie būdami toli nuo tėvynės Lietuvos, suprato, kad norint išlaikyti lietuvių, lietuviškus papročius ir gimtąją lietuvių kalbą, yra būtina turėti savus namus, savo mokyklą ir savi lietuvišką koplyčią.

Bažnyčia, kaip ir senovėje, taip ir dabar, buvo ir yra artimo meilės, dorovės, pasiūkiojimo už tėvynę ir lietuvių išlaikymo skiepijoja ir stiprijoja. Ir todėl, prieš 20 metų lietuviai kunigai pradėjo apaštaliavimo darbą lietuvių tarpe. Įsteigė lietuvišką parapiją, kuriai per 20 metų nuilstamai vadovauja lietuviai Tėvai Marijonai.

Tikinčiam lietuviui yra ne tas pat, išklausti pamaldas svetimais kalba, ar išklausti pamaldas, kurias palydi lietuviškos giesmės, pamokslas ir tradicinė, kiekvieną sekmadienį giedama visose lietuvių bažnyčiose "Pulkim ant kelių".

Argentinijos Lietuvių Bendruomenė, kuriai rūpi, kad tėvynės meilės ugnelė, nenustotų rusevusi išveivų tarpe, ėmėsi iniciatyvos, kad ir kukliai, paminėjus šią sukaktį ir kartu pareiškus viltį, kad kun. J. Jakaičio, prieš 20 metų įsteigta ir visu lietuvių pastatyta bažnyčia ir toliau tarnautų lietuvių tautos naudai ir lietuvių išlaikymui.

Aš asmeniškai, ir Argentinijos Lietuvių Bendruomenės ir Karių Sąjungos vardu, linkiu Tėvams Marijonams ir toliau stovėti lietuvių sargyboje, skiepiant Dievo, artimo ir Tėvynės meilę tikintiesiems, ir kad amžiais nenustotų skambėjus Aušros Vartų bažnyčioje mūsų visų mylima giesmė:

Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį, — Kur mūsų sodybos, kur bočių kapai."

TRUMPOS ŽINIOS

Per Kalėdas, gruodžio 25 dieną, Lietuvių Centrą lankys Kalėdų Senis su daugybe dovanų vaikams, kurie, be to, galės žaisti šalia papuoštos eglutės.

Kaip ir kitais metais, taip ir šiemet, Lietuvių Centre rušijama Metų Užbaigimo Vakarinė. Į ją įžangos galima įsigyti iki gruodžio 27 dienos per sekančius asmenis: Alfredą Ruplėną (60-2989), Arturą Mičiūdą (60-0298), p. Viteikį (60-3375), Jurgį Ziberką (921-2439), Julijų Mičiūdą (60-1765) ir Kazimierą Deveikį-Pipirą (208-6958 ir 208-5742). Įžangų kainos: svečiams — \$ 300, viešnioms — \$ 200, nariams — \$ 250, narėms \$ 150, vaikams iki 8 metų \$ 50 ir vaikams iki 15 metų \$ 100.

Parsiduoda "máquina tupi de banco con motor 1 HP". — Teirautis pas Juozą Bendoriną, Monasterio 1517, Buenos Aires.

Liet. Muziejaus Vadovybė dėkoja p. Juozui Šiušui už 100 pezų auką.

A. Kapočūtė šiomis dienomis baigė Lanus mieste N. Avellaneda vardo mokykloje specialius siuvinėjimo kursus, tuo įsigydamą atitinkamą diplomą.

Kaimynai a. a. Leščūnų šeimos, kurią negailestinga mirtis

Seselių Vadovės vizitas

Šiomis dienomis lankosi Argentinoje Seselių Kazimieriečių Vyriausioji Vadovė.

Motina Adorata jau nuo 1925 metų darbuojasi seserų kazimieriečių tarpe. Visą laiką stengėsi įsigyti kuo daugiau žinių auklės srityje. Jos darbas Čikagos ir Cicero mokyklose, o 1935 m. seselių naujokių mokytojos pareigos parodė seselių kazimieriečių kongregacijai Motinos Adoros didelę patirtį pedagogikos darbe. Tuoj po to ji paskiriama Avellanedos seselių namo viršininke. 1946 m. išrinkta kongregacijos ekonomė ir tuo metu pastatoma pati moderniškiausia visoj Amerikoj katalikiška aukštesnioji mokykla. Jos vizitas Argentinoje surištas su einais kongregacijos reikalais ir naujais projektais.

Visiems žinotina

Lapkričio 26 d. 12 val. L. S. A. 3 Skyrius ruošia

PIRMĄJĮ "ASADO"

Avda. San Martín 3175 - 83, Lanus Oeste.

Bilietus prašoma užsisakyti iš anksto pas p. Kaibutiene L. S. A. raštinėje arba telefonu pas:

J. Kanapinską — 63-8575; J. Butėną — 69-7532; Pr. Baltakį — 68-4921; N. Katina — 55-0158; J. Kalvelį — 21-1664, V. Kušaitį — 740-4747.

Kainos: Vyrams — \$ 80.—; moterims — \$ 70.—

PRANEŠIMAS: š. m. lapkričio 26 d. 17 val. įvyks L.S.A. 3-jo skyriaus narių susirinkimas. Dalyvavimas būtinas.

J. Kanapinskas

dar jaunus vieną po kito išskyrė iš šio gyvenimo, su nuoširdumu juos prisimena užprašydami Šv. Mišias lapkričio 19 d. 10 val. Dievo Motinos koplyčioje, calle 9 de Julio y Meeks, Temperley.

Kun. Vyt. Palubinskas per pirmąjį naujojo Avellanedos vyskupo posėdį paskirtas vyskupijos kunigų pašaukimų komisijos patarėju. Aušros Vartų parapijos klebonas prieš tai ėjo Lomas de Zamora vyskupijos

liturginės ir pastoricinės komisijos nario pareigas.

Italų Organizacija "UNIONE E BENEVOLENZA" ruošia tarptautinį gabiausių vaikų konkursą. Jame gali dalyvauti visų tautybių vaikai iki 12 metų amžiaus, pasirodydami savo ypatingais gabumais šokiuose, dainose ir muzikoje. Galima dalyvauti pavieniui ir grupėmis. Būtu gražu, kad ir jaunieji lietuviukai turėtų savo atstovą.

DĖMESIO JAUNIMUI!

Lietuviai berniukai moksleiviai tarp 15 ir 18 metų amžiaus kviečiami dalyvauti 20 dienų stovykloje, kuri vyks vasario mėnesį Argentinos "Šveicarijos" — San Carlos de Bariloche vietovės apylinkėse.

STOVYKLOS METU VYKS:

- Iškylos po apylinkes.
- Vakarais laužai.
- Kalnų kopimas.
- Čiuožimas sniege.
- Meškeriojimas.
- Gyvenimas palapinėse.

Daugiau žinių pas kun. Vyt. Palubinską arba pas kun. Aug. Steigvilą trečiadieniais prieš piet ir šeštadieniais ir sekmadieniais po pietų T. E. 208-5027.

Solistui ir choristui EDUARDUI ORLOVUI tragiškai žuvus, jo žmonai Agotai Sutkutei-Orlovienei reiškia gilią užuojautą.

Šv. Cecilijos Choras

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Sapas, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nešnaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 150.— administracijoje, \$ 165.— namuose, Urugvajuje met. 15 ut. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XIII METAI Nr. 288

1961 m. lapkričio mėn. 17 d.

ALOST NUTARIMAI

Š. m. lapkričio mėn. 3 d. Aušros Vartų patalpose įvyko ALOS Tarybos susirinkimas, kuriame turėjo būti išrinkta nauja valdyba, bet neatvykus kaikuriems nariams, rinkimai buvo nukelti sekančiam susirinkimui, kuris įvyks gruodžio mėn. 1 d. 20 val. Lietuvių Susivienijimo patalpose.

Toliau buvo svarstyta Tautos šventės parengimo klausimas. Tautos šventė bus paminėta vasario mėn. 17 d. 21 val. Aušros Vartų parapijos salione. Tą pačią dieną prie San Martin paminklo apie 17 val. bus padėtas iškilmingai vainikas, Bažnytinis paminėjimas įvyks sekančią dieną Aušros Vartų bažnyčioje.

Vasario 16-tos šventei surengti buvo išrinkta komisija iš sekančių ALOS Tarybos narių: Ign. Padvalskio, Dr. Alf. Kairelio, J. Gilvydžio, muz. V. Rymavičiaus, Pov. Daratėno, Jono Zi-

berkos, vadovaujant pirmininkui J. Čikštui ir sekretoriui inž. St. Babroniui.

Toliau buvo svarstyta į minėjimą pakviesti iš Argentinijos vyriausybės kurį nors kalbėtoją pagal kitų kraštų pavyzdžius, kur yra kviečiami aukšti vyriausybės pareigūnai, pav. Š. Amerikoje, Anglijoje, Italijoje, Vokietijoje, kur susilaukia lietuvių minėjimai plataus atgarsio vietinėje spaudoje.

Ponas J. Gilvydis iškelė klausimą, kad yra galimybė lietuviams, nukentėjusiems nuo vokiečių paskutinio karo metu gauti tam tikrą atlyginimą iš vokiečių vyriausybės. Šiuo reikalu rūpinasi Pabėgėlių Komitetas Buenos Aires mieste. Nuo ALOS Tarybos reikalui ištirti buvo paskirtas Dr. Alf. Kairelis.

Ta pačia proga buvo iškeltas lietuviškų kapinių klausimas. Iki šiol šiuo dalyku buvo nuykusi speciali delegacija iš sekančių asmenų: kun. Vyt. Palubinsko — Aušros Vartų parapijos klebono, p. Jono Čikšto — ALOS Tarybos pirmininko, Zef. Juknevičiaus — Radio Valandėlės direktoriaus, Ing. Padvalskio — Arg. Liet. Bendruomenės Tarybos pirmininko ir Pijaus Sakalausko — lietuvių kolonijos atstovo. Ši delegacija buvo Lanus burmistro maloniai priimta ir buvo pažadėta, kad klausimas bus svarstomas, kai bus įteiktas raštiškas prašymas.

Susirinkime dalyvavo ALOST pirm. J. Čikštis, sekr. St. Babronis, Pov. Dorotėnas, K. Misiūnas, Dr. Alf. Kairelis, J. Gilvydis, Pr. Ožinskas, K. Norkus, P. Rimkevičius, kun. A. Steigvila ir J. Ziberka. Sekantis susirinkimas įvyks Susivienijimo patalpose gruodžio mėn. 1 d. 20 val. Susirinkime bus renkama nauja valdyba ir svarstomi kiti bėgamieji klausimai.

Lapkričio mėnesio 25 d. atvyksta Urugvajaus lietuvių krepšinio rinktinė VYTIS antrajam turnyrui su A. L. S. K. KOVAS.

Rungtynės įvyks parapijos aikštėje 19 val. Po jų, parapijos salėje, įvyks sportininkų pagerbimo vakarienė, į kurią kviečiame visi dalyvauti.

Pakvietimus įsigyti: pas klubo pirmininką p. Petraičį (241-1688), Lietuvių parapijoj (208-5027) ir pas A. L. S. K. Kovo narius.

Kainos: Vyrams — \$ 200.—; Moterims — \$ 150.—. Vaikams įėjimas laisvas.

"LIETUVOS AIDAI" kas šeštadienį nuo 17,10 iki 17,35 val.